

seria de autor

ALEXANDRU
LASCAROV-MOLDOVANU

7

Puterea Crucii

Povestiri creștine

Tipărită cu binecuvântarea
Înaltpreasfințitului
TEOFAN
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

DOXOLOGIA
Iași, 2016

CUPRINS

<i>Prefată</i>	7
Precuvântare	11
Puterea Crucii	13
Femeia îndrăcită	17
Strajă gurii	21
Fiți cu băgare de seamă!	25
Pașterea porcilor	29
Taina	34
Omul cel bun și blând	38
Este sau nu este diavol?	43
Minunile răbdării	48
Pacea	52
Cioară sau porumbel?	56
De vei crede...	60
Înțeleptul duhovnic	63
Cele două mese...	67
Puterea cea mare	70

Fiecare cu crucea lui	74
„Este mila lui Dumnezeu?”	78
De-ai ști să taci... ..	82
„De ce plângi?”	86
Mână zdrobită... ..	90
„Fă și tu ca moș Toma!”	94
În preajma Nașterii Domnului... ..	98
Despre Gheorghe	102
Povestea codobaturei... ..	106
O întâmplare mică	110
Dorințele unui ne-mintos... ..	114
Minunile răbdării	118
Cununia cu mortul	122
Precum copilul... ..	126
Cei doi ciobani	130
Vameșul și Fariseul	134
O capră și un surdo-mut... ..	137
Cele două întrebări... ..	141
Uneltirile cele diavolești	145
„Veni-va clipa...”	149
Dumnezeu ne cercetează	153

PREFAȚĂ

Crucea, „simbol atotcuprinzător al cosmosului”, reprezintă „momentul suprem al iubirii divine” (Părintele Constantin Galeriu), „apărătoare și liman” deopotrivă, împlinitoarea „legii celei vechi”. Atotputerniciei și tăriei ei duhovnicești, îi va dedica scriitorul Alexandru Lascarov-Moldovanu (1885-1971) un buchet de povestiri, adevărate povește creștine, îndreptar și stavilă firii noastre rebele.

Cum prea bine se știe¹, după 1944, cărțile lui Al. Lascarov-Moldovanu nu doar au fost interzise și transferate la „fondul secret” (sinistră stigmatizare, totuși, salvatoare), ci majoritatea au fost arse sau distruse. De aceea, greu îi găsim cărțile și unele dintre manuscrise. Astfel, volumul *Puterea Crucii. Povestiri creștine*, nu îl regăsim decât în Biblioteca Sfântului Sinod (unicul exemplar). *Pre-cuvântarea*, semnată de Prea Sfințitul Părinte Episcop Grigorie², explică împrejurările publicării acestui volum:

---

¹ Detalii, în monografia *Alexandru Lascarov-Moldovanu. Încorsetările unei vieți*, Editura Doxologia, Iași, 2013.

² Pentru iubitorii de istorie creștină, e bine a ne aminti că preasfințitul Grigorie Leu s-a născut pe 2 mai 1881, în comuna Țuțcani, județul Covurlui, dintr-o familie care „a dat Bisericii mai mulți slujitori destoinici”. A studiat mai întâi, în satul natal, apoi la Bârlad. Seminarul – la Roman, Facultatea de Teologie – la București. Preot și învățător – la Oancea, Covurlui. În perioada 1918/1919-1924 – director al Seminarului Teologic Ismail. Arhiereu Vicar. Egumen al

„Domnul Al. Lascarov-Moldovanu, cunoscutul scriitor român și propoveditor creștin, a venit la chemarea noastră și a grăit Hușenilor ca un apostol. Sărbătoarea a răscolit sufletele și prin corul artistic al intelectualilor locali. La plecare, domnia sa ne-a lăsat manuscrisul intitulat *Puterea Crucii*, ca să-l dăm la lumină la tiparnița noastră episcopală”.

Manuscrisul va fi tipărit la Editura „Sfintei Episcopii a Hușilor”, în anul 1943, în plin război, dar în puține exemplare. Poate din acest motiv, această lucrare este o raritate.

Privind acest exemplar tipărit (în format 15,2 x 20, 119 pagini), constatăm că lipsește cuprinsul. Cele patruzeci de parabole extrem de interesante, pilduitoare, au ca punct de plecare învățătura creștin-ortodoxă. Multe dintre aceste pilde au fost auzite, și-apoi cizelate, pe când scriitorul se afla în preajma unor preoți sau sihaștri trăitori pe culmi singuratice, „în apropierea hultanilor și a vântului înalt” (*Cele două întrebări*).

Titlul cărții, pentru care scriitorul a primit „arhie-rească binecuvântare” este, deopotrivă, metaforă și încrustare a jertfei unui păstor al credinței, „al turmei ce i-a fost încredințată întru pășunare”, pe numele său (posibil, real), Casian, care a consimțit că nimic nu este mai presus decât puterea Crucii, „sfântul semn al tăriei dumnezeiești”.

Dulceața vorbirii se cere, precum mâncarea, ușor înmiresmată cu „un praf ușurel de piper” (*O capră și un*

Bisericii „Sf. Spiridon” (Iași). Episcop de Argeș. În perioada 1940-1949: Episcop de Huși. „Lupta cu regimul comunist l-a măcinat”. În exil, la Mănăstirea Neamț. Considerat „un pericol”, sfârșește „tragic”, la 1 martie 1949, „ca un martir pe altarul credinței străbune”.

surdo-mut). Micile întâmplări rostite de o voce a duhovnicirii devin pilduitoare îndemnuri de a fi cu băgare de seamă, de a pune *Strajă gurii* („micul mădular”, care, uneori, „aprinde un codru de nelegiuire”), de a ne smeri – ascunzând harul (*Taina*) ce ni s-a dat „în chiar taina inimii noastre”, să fim buni și blânzi, că multe și necuprinse sunt *Minunile răbdării*.

De asemenea, reținem că de mare folos este a afla cum să procedăm ca ajunși în „*ceasul căderii*” în păcat, să găsim acele mijloace de a ne „reaprinde în duh”, cu și mai multă speranță, precum o face pustnicul din povestirea *Uneltirile cele diavolești*. Demn este a nu uita că *Dumnezeu ne cercetează...* cu nemăsurată iubire. După cum dăruiește belșug, deopotrivă, El „pogoară” și „pedeapsă asupra poporului Său...”. Și „norodul este îndatorat a fi cu băgare de seamă...”.

Tonul relatării are acea dulceață a smereniei, a bunului simț și a modestiei, în speranța că aceste istorisiri „poate vor fi de folos cuiva la cine știe ce cotitură a vieții sale...” (*Este mila lui Dumnezeu?*). Acesta a fost și motivul pentru care le-a așternut pe hârtie și le-a dat formă de carte, tocmai pentru a fi de folos celor care ajung în impas și așteaptă „mila lui Dumnezeu”. Bine-ar fi să ascultăm mai mult sau să luăm model chiar și de la Leonte Tăcutu, înțeleptul, din povestirea *De-ai ști să taci...*, să înțelegem că nimic nu este întâmplător într-această viață, să nu îmbrățișăm *Dorințele unui ne-mintos*, fiind mereu nemulțumiți de ceea ce avem. Important este să aflăm *Minunile răbdării...* și-n acest fel ne vom „apropia de limanul mântuirii”. Dar să nu facem, precum Vasilache Încremenitu, cel care și-a dat seama prea târziu de „încrămenirile” sufletului său și de sfatul biblic: „*Veni-va clipa... în care*

vei dori o zi, măcar un ceas, ca să-ți curățești sufletul – și nu știi de le vei (mai) căpăta...”

De asemenea, povestirea *Fariseul și Vameșul* este un bun exemplu pentru a înțelege ce glas au falsitatea și smerenia. Și-oricât vom formula păreri pro și contra, să nu uităm: doar „Domnul Dumnezeu cunoaște și umbra gândului făpturii zidite de El”.

Și cum neprețuite sunt faptele „ne mintoase ale omului”, s-avem grijă cum și ce vorbim, să ne înfrânăm „vorba zavistioasă” (*Povestea codobaturei...*), să punem „strajă gurii”, încercând – nu numai la ceas de „umbră și clătinare”, ci întotdeauna, a trăi în armonie cu noi, cu semenii și cu Prea Bunul Dumnezeu (*Pacea*). Mereu, în pace, în „ne-temere de oameni, de răutatea lor și de loviturile vieții”. Și numai astfel, *Pacea* va deveni „trăire în Domnul Hristos”, „neclintire de pe stânca nădejzii lui. *Pacea!*” Acesta este mesajul bunului creștin, care a fost (și va rămâne) Alexandru Lascarov-Moldovanu.

Livia Ciupercă

PRECUVÂNTARE*

Domnul Al. Lascarov Moldovanu, cunoscutul scriitor român și propovăduitor creștin, a venit la chemarea noastră și a grăit hușenilor ca un apostol. Sărbătoarea a răscolit sufletele și prin corul artistic al intelectualilor locali.

La plecare, domnia sa ne-a lăsat manuscrisul intitulat „Puterea Crucii” ca să-l dăm la lumină în tiparnița noastră episcopală.

Începând cu mișcătoarea istorisire, cum părintele Casian rămâne între poporarii săi la venirea bolșevicilor în Basarabia, suferind toate umilirile cu ruga: „Fie voia Ta, Doamne” și terminând cu frumoasa alegorie a neamului românesc, intitulată „Dumnezeu ne cercetează”, autorul se străduiește să înalțe, să însuflețească și să întărească pe cititori. Cele 32 de istorioare, cu titluri și cuprins care mai de care mai atrăgătoare, toate arată puterea credinței creștine, Puterea Crucii.

Și Doamne! Ce poate fi mai izbăvitor în aceste vremuri grele dacă nu nădejdea creștină în puterea Sfintei Crucii?

Cine poate să ne dea pacea sufletească cu nădejdea păcii obștești, dacă nu Sfânta Cruce în numele căreia luptă și-și dau viața ostașii noștri?

Neamul românesc cu ajutorul Sfintei Crucii a biruit în trecut și tot cu ajutorul ei va birui și acum.

Pentru aceasta tipărim cărticica „Puterea Crucii” cu toată arhieriasca noastră binecuvântare.

---

* Cuvânt înainte al Episcopului Grigorie Leu la ediția din 1943.

O tipărim cu încredințarea că va însufleți, va întări și va liniști pe oricare cititor.

Vremurile grele, cu lipsa hârtiei, nu ne îngăduie să tipărim cât mai multe cărțile de acestea. Deocamdată trimitem numai un număr redus la întărirea creștinească pentru izbândirea românească. Cu vrerea Domnului vom mai tipări și altele după biruința creștinească și împăciuirea obștească.

Episcop GRIGORIE

PUTEREA CRUCII

„Când păgânii s-au apropiat de marginea așezării în care păstora părintele Casian, el și-a întărit inima zicând mai întâi și întâi: «Fie voia Ta, Doamne», iar, după aceea a stătut să cugete ce are de făcut.

Acest părinte Casian era un om înalt, mai mult slab, cu o barbă mică, rară, cu niște ochi ageri dar buni, și cu o vorbire domoală dar destul de cu putere, mai osebit când grăia în numele Domnului Hristos. Totdeauna sfinția sa purta pe piept crucea de argint alb, ușor încenușat de trecerea vremii. Era crucea de care nu se despărțise nici o clipă de când îmbrăcase haina de ucenic și slujitor al Bisericii Domnului-Mântuitorul.

Simțise el mai de mult că se apropie de hotar ticălosul păgân dinspre răsărit, băgase de seamă că unii din locul acela se pregătesc să plece, întru a se apăra de primejdie, și acestea văzând, s-a întrebat, cu asprime și pe sine: «Tu, Casiane, păcătosule, ce vei face?». Și și-a dat sie-și astfel răspuns: «Eu, Casian, robul de bună voie al Domnului Hristos, rămânea-voi aici, mai înainte, precum și până acum, paznic al turmei ce mi s-a încredințat întru pășunare și voi duce-o mai departe înspre pășunea cea aleasă...». Glas diavolesc a auzit Casian atunci zicându-i: «Dar dacă te vor bate și te vor scuipa?». Iar Casian a dat degrabă răspuns: «Voi suferi și mă voi apăra cu crucea». Mai departe, diavolul a dat spre el cuvânt de înfricoșare:

«Dar de te vor ucide, Casiane?». Și Casian încă mai grabnic a răspuns: «Fie voia Celui Prea Înalt».

Pe urmă, cele bănuite de smeritul Casian s-au petrecut întocmai. Unii au plecat în grabă mare, alții au rămas, și la curândă vreme s-a auzit puhoiul care se apropia.

Atunci, cucernicul Casian a luat hotărârea cea din urmă, zicându-și: «Voi păstra crucea pe pieptul meu fără întrerupere, orice s-ar întâmpla, chiar amenințare de moarte, că în ea cred, și ea fi-va mie apărătoare și liman. Iar de nu voi face așa, anatema să cadă asupra capului meu!».

Și iată că păgânii s-au arătat peste puțin și și-au început lucrarea lor de stricare a toată frumusețea lui Dumnezeu pe pământ. Au strigat către toți că nu se mai cade nici rușinarea de oameni și nici teama de Dumnezeu, care, toate acestea, nimicuri și înșelări sunt. Că de aici înainte, oamenii sunt slobozi întru a trăi cum îi taie capul și că, mai cu cătare sunt acei care trăiesc precum vitele.

Părintele Casian auzea și vedea acestea, dar nu dădea semn de tulburare, ci el, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, își căuta de treaba sa, mergând la biserică și chemând pe credincioși la împlinirea legii cele vechi, după care, dimpotrivă, traiul cel cuviincios și cu teame de Dumnezeu, este acela care deosebește pe om de toata celelalte făpturi.

Păgânii s-au arătat atunci în fața lui și au început a-l supăra din ce în ce mai tare.

Mai întâi au început a râde de semnul de argint pe care părintele îl purta pe piept, spunându-i să-l prefacă în bani și cu banii să bea la crâșmă.

Părintele Casian a tăcut și a mers mai departe, cu pace și pas așezat, ca și cum nimic nu ar fi auzit, rușinând astfel pe păgâni.

Văzând acestea, păgânii au scuipat asupra părintelui și l-au batjocorit. Părintele s-a șters de scuipatul păgânesc, s-a uitat la ei cu milă, și a dat din cap. După care a mers mai departe, în treaba lui. Și și-a păstrat crucea pe piept.

Într-o zi unul din fiii săi duhovnicești l-a întrebat:

- Părinte Casiane, ce tare strălucește crucea sfinției tale!

Dar părintele l-a încredințat pe acela:

- Ți se pare fiule, ochiul tău vede mai bine ca înainte.

Păgânii însă cugetau a-l îndoi pe Casian din a sa purtare și au tăbărât cu prigoană din ce în ce mai mare asupra lui. L-au luat și l-au bătut. Părintele a răbdat și a tăcut, șoptindu-și: «Fie mie acestea, Doamne, pentru păcatele mele - ci numele Tău fie binecuvântat în veci». Și crucea de argint strălucea neconținut pe pieptul său, nici un păgân îndrăznind a pune mâna pe ea.

Numai într-o zi unul din ei a întins mâna spre ea, zicând lui Casian:

- Ia să văd, părinte, ce-i cu asta?

Atunci Casian i-a răspuns:

- Să nu te atingi de ea, că voi chema asupra ta puterea pedepsitoare a lui Dumnezeu. Și acela n-a mai avut tăria să ducă mâna mai departe. Din ochii lui Casian se slobozea spre el o văpaie care îi ardea aceleia și sufletul și mâna.

L-au închis atunci în temniță întunecoasă, să trăiască cu șobolanii și să mănânce numai un sfert de pâine și să bea o cană de apă. Și părintele Casian a stătut în pace

acolo și a mâncat sfertul de pâine și a băut cana cu apă, păstrându-și pe piept Crucea Domnului Hristos și nădăduind foarte în puterea ei.

Și așa dragii mei, s-au ținut lanț asupra vremii de un an întreg, de capul părintelui Casian, până ce într-o zi, s-au arătat semnele dimpotrivă, că adică vin cei care să curețe ținutul de păgâni, gonindu-i în pustietățile din care se sloboziseră încoace. Atunci, prigoana, încă mai primejdioasă s-a arătat asupra cucernicului Casian. Dar el, încă mai tare a stătut pe picioarele sale, având pe piept sfântul semn al tăriei dumnezeiești.

Și sfântul semn l-a acoperit pe smeritul Casian, făcându-l nevăzut de la ochii păgânilor. Treceau vasăzică pe lângă el, vedeau, dar nu-l vedeau. Li se părea lor că în loc de Casian acela, văd o cruce mare, mare cât un om, plină de lumină și de foc, și nu îndrăzneau să pună mâna. Întindeau spre ea brațul, dar degrabă îl trăgeau îndărăt, căci dintr-acolo venea ca un fel de înfricoșare fără nume.

Și puhoiul a trecut, iar cucernicul Casian a rămas pe loc, cu crucea pe piept, tot așa: înalt, uscat, cu ființa sa cea veche, dar cu tâmplele mai albe, tot mai albe ca și albul curat al crucii de pe piept, și cu privirea încă mai limpede, ca și cum în ea s-ar fi răsfrânt încă mai deplin lumina din cerul bun al lui Dumnezeu.

Așa l-am întâlnit și eu într-o zi de-a lungul drumului vieții, și i-am aflat întâmplările prin care a trecut pe vremea păgânului și, iată, vi le-am povestit și dumneavoastră, prea cinstiți cititori ai acestor rânduri.”